

Folketingets Udvalg til Valgs Prøvelse

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K
Telefon 72 28 24 00
Fax 72 28 24 01
oim@oim.dk
www.oim.dk

Bilag:

Skabelon til ny udformning af stemmesedler
Bekendtgørelser om stemmesedler til brug ved folketingsvalg,
Europa-Parlamentsvalg samt kommunale og regionale valg

Sagsnr.
2014 - 17902

Ændring af udformningen af stemmesedler til folketingsvalg, kommunale og regionale valg samt Europa-Parlamentsvalg

Doknr.
170321

Til udvalgets orientering vil Økonomi- og Indenrigsministeriet ændre udformningen af stemmesedler til folketingsvalg, Europa-Parlamentsvalg og kommunale og regionale valg.

Dato
17-10-2014

Med henblik på at forbedre stemmesedlernes udformning og gøre det nemmere for vælgeren at afkrydse stemmesedlen korrekt blev der i august 2013 indført en vejledende afkrydsningsrubrik på stemmesedlerne til højre for partiernes navn/listebetegnelserne og kandidaternes navne. Udvalget blev forinden orienteret herom ved ministeriets brev af 8. juli 2013.

Den nye afkrydsningsrubrik har været anvendt på stemmesedlerne til kommunal- og regionalvalget den 19. november 2013 og Europa-Parlamentsvalget den 25. maj 2014. Erfaringerne fra de to valg har imidlertid vist en række praktiske problemer for både vælgere og stemmeoptællere som følge af den nye afkrydsningsrubrik. Flere vælgere har således afmærket rubrikken ved helt eller delvis at udfylde/skravere den i stedet for at afmærke den med et kryds. Det førte til, at en større andel af stemmesedler måtte erklæres ugyldige, selvom der objektivt set i de fleste tilfælde ikke var tvivl om, hvad vælgeren egentlig ville stemme. Endvidere blev afkrydsningsrubrikkerne af nogle valgbestyrelser udformet i en så lille størrelse, at det under optællingen var svært at finde krydset på stemmesedlen. Endelig gjorde rubrikkens placering til højre for parti-/kandidatnavnet det svært visuelt at koble krydset til det pågældende parti/den pågældende kandidat.

På trods af de praktiske problemer i forbindelse med stemmeoptælling, som afkrydsningsrubrikkerne har medført, har flere kommuner tilkendegivet et ønske om at bibeholde afkrydsningsrubrikkerne. Flere kommuner har desuden lavet forsøg med at anvende røde blyanter/kuglepenne ved stemmeafgivningen for at lette arbejdet med stemmeoptællingen.

På baggrund af de nævnte erfaringer fra de to valg har Økonomi- og Indenrigsministeriet foretaget en evaluering af den ændrede udformning af stemmesedlerne. Til brug for den nærmere beslutningsproces om stemmesedlens fremtidige udformning har ministeriet endvidere fået et grafisk firma til at udforme nye skabeloner for stemmesedler. De væsentligste ændringer er følgende:

- Afkrydsningsrubrikken er nu placeret umiddelbart til venstre for parti- og kandidatnavne i stedet for til højre for.
- Afkrydsningsrubrikken er forstørret til en minimumsstørrelse på 4x4 mm for de rubrikker, der er placeret ud for kandidaternes navne og 5x5 mm for de rubrikker, der er placeret ud for partiernes/listernes bogstavbetegnelser og navne.
- Vejledningsteksten på stemmesedlen er gjort mere oplysende, herunder med oplysning om, at der ikke må sættes andet mærke end et x, samt at man kan få byttet sin stemmeseddel, hvis man skriver forkert.
- Den korrekte markering af stemmesedlen er illustreret grafisk med en større hånd, der afkrydser en rubrik. En tilsvarende illustration var placeret på stemmesedlerne til kommunal- og regionalvalget 2013 og Europa-Parlamentsvalget 2014, men dels var illustrationen mindre, dels var den placeret til højre for teksten og syntes mindre synlig end den nye udformning.

De nye skabeloner er efterfølgende sammen med stemmesedler fra folketingsvalget i 2011 (uden afkrydsningsrubrikker) blevet testet i en bredt sammensat brugergruppe i forhold til køn, alder, etnicitet og uddannelsesmæssig baggrund. Resultatet af brugergruppeundersøgelsen var entydigt, idet alle deltagere i brugergruppen klart foretrak stemmesedlen med afkrydsningsrubrikker fremfor stemmesedlen uden afkrydsningsrubrikker, ligesom der var enighed om, at det er mere hensigtsmæssigt at placere afkrydsningsrubrikken til venstre for parti- og kandidatnavne frem for til højre for. Der var endvidere enighed om, at den nye vejledningstekst er nyttig. De påtænkte ændringer har endvidere været forelagt udvalgte kommuner til kommentarer mht. funktionaliteten ved stemmeoptællingen. De pågældende kommuner har alle meldt positivt tilbage.

På baggrund af ovenstående har Økonomi- og Indenrigsministeriet således ændret udformningen af stemmesedler til folketingsvalg, Europa-Parlamentsvalg og kommunale og regionale valg i overensstemmelse med vedhæftede vejledende skabelon. Ministeriet har i overensstemmelse hermed udstedt nye vedhæftede bekendtgørelser om udformningen af stemmesedler til de pågældende valg. Ændringerne i udformningen af stemmesedler har ikke betydning for bedømmelsen af stemmesedler afgivet ved de pågældende valg.

Med venlig hilsen
Morten Østergaard